

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.10.3
KOM(2011) 634 galutinis

2008/0183 (COD)

Pakeistas pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 1234/2007
dėl maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO ISTORIJA

Komisija pasiūlymą priėmė 2008 m. rugsėjo 17 d.

Pasiūlymas COM(2008) 563 galutinis Tarybai ir Europos Parlamentui perduotas 2008 m. spalio 15 d. (2008/0183 (CNS)).

Pirmasis Europos Parlamento nuomonės svarstymas: 2009 m. kovo 26 d. priimta nuomonė buvo patvirtinta 2010 m. gegužės 5 d. rezoliucija dėl Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikio šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms (COM(2009)0665) – „bendrasis poveikis“.

2009 m. kovo 26 d. Europos Parlamento sesijoje už teisėkūros rezoliuciją balsavo 425 nariai, 71 jai nepritarė ir 62 susilaikė dėl C. A. Siekierskio ataskaitos su 20 pakeitimų.

2010 m. rugsėjo 17 d. Komisija priėmė iš dalies pakeistą pasiūlymą COM(2010) 486 galutinis. Jame ne tik sumažintas nacionalinis bendro finansavimo lygis, bet ir nurodyta ES teikiamo finansavimo 500 mln. EUR metinė viršutinė riba ir padaryti keli techniniai patikslinimai, reikalingi dėl Europos Parlamento pasiūlytų pakeitimų. Iš dalies pakeistas pasiūlymas buvo patikslintas siekiant atsižvelgti į Lisabonos sutarties įsigaliojimą.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo: 2011 m. sausio 20 d. priimta nuomonė CESE 70/2011 (pranešėjas E. Lucanas).

Regionų komiteto nuomonė: 2011 m. sausio 27 d. priimta nuomonė CdR 340/2010 (pranešėjas O. Martikainen).

Šiuo nauju iš dalies pakeistu pasiūlymu pakeičiamas iš dalies pakeistas pasiūlymas COM(2010) 486 galutinis.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3730/87 nustatytos bendrosios maisto iš intervencinių atsargų tiekimo paskirtoms organizacijoms, kad šios paskirstytų jį labiausiai nepasiturintiems asmenims Bendrijoje, taisyklės. Vėliau tas reglamentas buvo panaikintas ir įtrauktas į Reglamentą, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą).

Daugiau kaip du dešimtmečius pagal šią programą suteikiama galimybė naudotis intervencinėmis atsargomis buvo patikimas pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims teikimo šaltinis. Maisto skirstymo poreikis labai išaugo po kelių iš eilės vykusių plėtros etapų, dėl kurių Sąjungoje labai padaugėjo vargingai gyvenančių žmonių. 2010 m. pagal šią programą buvo suteikta pagalba daugiau kaip 18 milijonų žmonių.

Kaip nurodyta Sutarties 39 straipsnio 1 punkte, vieni iš bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) tikslų yra stabilizuoti rinkas ir užtikrinti vartotojams priimtinas tiekiamų produktų kainas. Kita vertus, Sąjungos socialinės sanglaudos stiprinimas yra Sutarties 174 straipsnyje numatytas tikslas. Įgyvendinant šią programą buvo sumažintas Sąjungos labiausiai nepasiturinčių asmenų maisto trūkumas ir viešosios intervencinės atsargos – taip šia programa prisidedama prie visų šių tikslų įgyvendinimo.

Pastaraisiais metais BŽŪP struktūra buvo iš pagrindų pakeista: atsisakyta pirminio tikslo didinti našumą ir pereita prie ilgalaikio žemės ūkio tvarumo stiprinimo, todėl žemės ūkio produktų intervencinės atsargos sumažėjo. Maisto skirstymo programos teisinė struktūra turi būti pakeista siekiant atsižvelgti į šią naują padėtį.

2006 m. balandžio 4 d. deklaracijoje dėl patvirtintų labdaros organizacijų, įgyvendinančių Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programą, aprūpinimo Europos Parlamentas išreiškė susirūpinimą dėl Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programos ateities ir, pripažindamas, kad reikia patenkinti jų maisto poreikius, paragino Komisiją ir Tarybą suteikti Europos pagalbos maistu programai tvirtesnę pagrindą.

2008 m. gegužės 22 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl maisto produktų kainų kilimo ES ir besivystančiose šalyse, kurioje akcentuojama, jog teisė į maistą yra viena pagrindinių teisių, ir kad turi būti pagerinta galimybė visiems žmonėms visuomet turėti pakankamai maisto aktyviam ir sveikam gyvenimui.

Komisija šios programos svarbą jau pripažino 2008 m. gegužės 20 d. komunikate „Spręsti kylančių maisto produktų kainų klausimą – Nurodymai dėl ES veiksmų“. Europos Komisijos pirmininkas, sakydamas kalbą Parlamente 2008 m. birželio 18 d., paminėjo, kad Komisija planuoja dviem trečdaliais padidinti šiai iniciatyvai skiriamą biudžetą.

2011 m. balandžio 13 d. Europos Teisingumo Teismas (byla T-576/08) anuliuo 2009 m. paskirstymo plano, kuriuo numatomas produktų pirkimas rinkoje, nuostatas. Į tai atsižvelgdama, Komisija buvo priversta ieškoti išteklių 2012 m. paskirstymo planui įgyvendinti tik iš esamų intervencinių atsargų. Todėl 2012 m. plano biudžetas sudaro tik 113 mln. EUR – t.y. mažiau nei ketvirtį ankstesnių metinių planų biudžeto.

2011 m. birželio 29 d. Komisija priėmė Komunikatą dėl daugiamečių finansinių perspektyvų 2014–2020 m. laikotarpiu. Jame siūloma, kad maisto skirstymo programa labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims ateityje būtų finansuojama iš 1 biudžeto išlaidų kategorijoje numatytų lėšų, kurios iš viso sudaro 2,5 mlrd. EUR (2011 m. kainomis).

Europos Parlamentas 2011 m. liepos 7 d. rezoliucijoje pakvietė Komisiją ir Tarybą parengti pereinamojo laikotarpio sprendimą, kuris būtų taikomas likusiais dabartinės daugiamečių finansavimo programos galiojimo metais, siekiant išvengti staigaus pagalbos maistu sumažinimo dėl to, kad finansavimas sumažėjo nuo 500 mln. EUR iki 133 mln. EUR, ir užtikrinti, kad nuo pagalbos maistu priklausomi asmenys nekenčės dėl maisto stygiaus. Daugelis Europos pilietinės visuomenės atstovų, pradėdant vietos valdžios institucijomis ir baigiant nevyriausybinėmis ir labdaros organizacijomis, išreiškė susirūpinimą dėl programos ateities ir kartu kreipėsi į

įvairias Sąjungos institucijas prašydami surasti sprendimą, leidžiantį užtikrinti programos tęstinumą.

3. PRADINIO PASIŪLYMO SUDĖTINĖS DALYS

2008 m. Komisija pasiūlė peržiūrėti maisto skirstymo programą (COM (2008) 563 galutinis), atsižvelgiant į šias sudėtines dalis:

Du tiekimo šaltiniai. Maisto produktai turėtų būti gaunami iš intervencinių atsargų arba iš rinkos. Įsigyjant maisto produktus, nebebus apribojimo juos pirkti rinkoje tik tada, jei jų laikinai neturima intervencinėse atsargose. Vis dėl to, pirmenybė bus teikiama tinkamoms intervencinėms atsargoms, jei jų yra.

Didesnis skirstomų maisto produktų asortimentas ir aiškesni prioritetai. Pagal programą tiekiamų maisto produktų maistinei įvairovei pagerinti, dabar bus galima tiekti ne tik tuos produktus, kuriems taikomos intervencinės priemonės. Maisto produktus parinks valstybių narių valdžios institucijos, atsižvelgdamos į nacionalines maisto skirstymo programas, kuriose nustatyti maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims tikslai ir prioritetai, ir kuriose įvertinami produktų maistingumo aspektai.

Ilgalaikė perspektyva. Maisto skirstymo veiklai reikia nacionalinių valdžios institucijų ir labdaros organizacijų ilgalaikio planavimo ir kruopštaus pasirengimo. Veiksmingumui padidinti, Sąjungos maisto skirstymo programa turėtų būti rengiama trejiems metams. Pagalbos dydžiai antraisiais ir trečiaisiais metais bus tik orientaciniai ir jie vėliau turės būti patvirtinti. Taip pat siūloma nustatyti Sąjungos finansinio įnašo viršutines ribas.

Bendrasis finansavimas. Pradėjus taikyti bendrąjį finansavimą, būtų sutvirtintas programos sanglaudos aspektas, užtikrintas tinkamas planavimas ir sustiprinta sinergija. Siekiant nuo pat pradžių sklandžiai taikyti bendrąjį finansavimą ir užtikrinti, kad Bendrijos skirtas finansavimas bus nuolat gerai įsisavinamas, Bendrija finansuos 75 % 2010–2012 m. plano įgyvendinimo išlaidų, o sanglaudos valstybėse narėse – 85 % išlaidų. Vėliau, įgyvendinant 2013–2015 m. planą, Bendrijos bendrojo finansavimo normos bus atitinkamai 50 % ir 75 %.

Stebėsenos stiprinimas ir ataskaitų teikimas. Bus sugriežtinti įpareigojimai teikti ataskaitas įvairiuose lygmenyse; Komisija turės pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

Kartu su 2008 m. pasiūlymu buvo pateiktas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas (SEC(2008)2436/2), kurį sudaro poveikio vertinimas.

4. KOMISIJOS NUOMONĖ DĖL EUROPOS PARLAMENTO PAKEITIMŲ; NAUJOJO IŠ DALIES PAKEISTO PASIŪLYMO SUDĖTINĖS DALYS

Europos Parlamentas savo nuomonėje tvirtai pasisakė už šios programos finansavimą iš Sąjungos lėšų (5, 10, 16, 17, 18, 19 pakeitimai). Toks pat prašymas išreikštas Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonėje.

Dalyvaujančių valstybių narių nacionalinės valdžios institucijos ir labai daug pilietinės visuomenės atstovų neseniai pareiškė norą, kad programa būtų pilnai finansuojama iš ES biudžeto. Jie tvirtina, kad dabartiniame finansinės krizės kontekste tam tikros dalyvaujančios valstybės narės negalėtų užtikrinti savo nacionalinio finansavimo dalies ir todėl maisto skirstymo programos įgyvendinimas gali sutrikti ten, kur ji yra labiausiai reikalinga.

Be to, Komisija gerai žino, kad vis daugiau piliečių reikia pagalbos maisto produktais.

Atsižvelgdama į šiuos faktus, Komisija nusprendė vietoj iš dalies pakeisto pasiūlymo COM(2010)486 galutinio) pateikti šį naują iš dalies pakeistą pasiūlymą.

Komisija, siekdama atsižvelgti į maisto skirstymo programos svarbą įgyvendinant bendros žemės ūkio politikos tikslus ir stiprinant Sąjungos socialinę sanglaudą, laikosi požiūrio, kad tai būtų galima geriau įvertinti pateikiant pasiūlymą su dvigubu teisiniu pagrindu (42 straipsnis ir 43 straipsnio 2 dalis kartu su 175 straipsnio 3 dalimi).

Šiame naujame iš dalies pakeistame pasiūlyme paliekamas galioti dabartinis programos finansavimo 100 % iš ES lėšų lygis, tačiau, siekiant užtikrinti programos biudžetinį stabilumą, išlaikoma metinė 500 mln. EUR Sąjungos finansinio įnašo viršutinė riba.

8, 11, 13 ir 14 pakeitimai apima kitus reikšmingus šio pakeisto pasiūlymo pakeitimus, kuriems pritarė Komisija, nors Komisijos galiausiai pasirinkta formuluotė gali skirtis nuo Europos Parlamento pasiūlytos formuluotės. 8 pakeitime įvedama „Sąjungos kilmės maisto produktų“ sąvoka, kuri šiame pakeistame pasiūlyme palikta kaip prioritetinga galimybė pačioms valstybėms narėms pasirinkti skirstymui skirtų maisto produktų rūšį. 11 pakeitime pateiktas įpareigojimas skirstymo punktuose aiškiai nurodyti, jog plane dalyvauja Sąjunga, – šį pakeitimą, dėl kurio vėliau turi būti priimtos išsamios taisyklės, Komisija įtraukė į šį pakeistą pasiūlymą. 13 pakeitime teigiama, kad maisto produktai turi būti perkami taikant konkurencingas procedūras, kaip tai dabar yra aiškiai nurodyta pasiūlyme. Galiausiai, 14 pakeitime kviečiama kompensuoti labdaros organizacijų patirtas saugojimo išlaidas – tai taip pat įtraukta į dabartinį pasiūlymą.

Komisija greitai priims teisinius pasiūlymus dėl naujos daugiametės finansinės programos, įskaitant pasiūlymą dėl maisto paskirstymo socialiai remtiniams žmonėms, šį veiksma finansuojant iš biudžeto 1 išlaidų kategorijos lėšų. Atsižvelgiant į tai, ankstesniame pasiūlyme numatyti trejų metų planai nebeatitiks šios naujos laikinos struktūros. Todėl šiame naujame iš dalies pakeistame pasiūlyme paliekama dabartinė metinių planų sistema.

Kitos į pradinį pasiūlymą įtrauktos sudėtinės dalys, konkrečiai, du tiekimo šaltiniai, didesnis skirstomų maisto produktų asortimentas derinimas su didesniu dėmesiu maistingumo aspektams, taip pat aiškesni prioritetai ir griežtesni stebėjimo ir ataskaitų teikimo mechanizmai, paliekamos šiame naujame iš dalies pakeistame pasiūlyme.

5. SUDERINIMAS SU SUTARTIMI DĖL EUROPOS SAJUNGOS VEIKIMO (SESV)

Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) aiškiai atskirta Komisijai suteikta jurisdikcija priimti įstatymo galios neturinčius teisės aktus (deleguotuosius teisės aktus), kuriais papildomos arba keičiamos tam tikros neesminės sudėtinės įstatymo galią turinčio teisės akto dalys, kaip tai numatyta 290 straipsnyje, ir jurisdikcija priimti įgyvendinimo aktus pagal 291 straipsnį. Iš tikrųjų, valstybės narės yra atsakingos už Europos Sąjungos teisiškai privalomų aktų įgyvendinimą, tačiau, jei tam reikia vienodų įgyvendinimo sąlygų, jas turi nustatyti Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus.

Maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims programos suderinimą su naujomis Sutarties taisyklėmis sudaro pataisymai tais atvejais, kai Komisijos priimtose įgyvendinimo taisyklėse, kuriomis siekiama sklandaus priemonės taikymo, dabar yra laikomos įgyvendinimo arba deleguotaisiais teisės aktais.

Šiame iš dalies pakeistame pasiūlyme yra visos pagrindinės sudėtinės dalys, bendrieji principai ir programos programavimo taisyklės, kaip tai nustatė teisės aktų leidėjas.

Remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsniu, teisės aktų leidėjas įpareigoja Komisiją papildyti arba pakeisti tam tikras neesmines sudėtinės dalis, kurios vis dėlto yra būtinos, kad programa būtų tinkamai įgyvendinama. Šiame pakeistame pasiūlyme numatyta, kad Komisija, priimdama deleguotuosius teisės aktus, nustato viso išteklių asignavimo apskaičiavimo metodą, taip pat intervencinių atsargų ir finansinių priemonių paskirstymą, iš intervencinių atsargų paimtų produktų apskaitinės vertės apibrėžtį, taip pat išteklių perskirstymo po galimų plano peržiūrų metodą. Komisija turėtų priimti nuostatas, kuriomis reikalaujama rengti konkursus visiems su planų įgyvendinimu susijusiems veiksams; nuostatas dėl pareiškėjų užstatų, ir taisyklės dėl sankcijų ir sumažinimų, kurias valstybės narės turėtų taikyti terminų nesilaikymo ar kitų pažeidimų atvejais.

Remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 291 straipsniu, valstybės narės yra atsakingos už teisiškai privalomų Sąjungos teisės aktų, kuriuos priėmė teisės aktų leidėjas, įgyvendinimą. Tačiau atrodo, jog yra būtina užtikrinti vienodą programos įgyvendinimą visose dalyvaujančiose valstybėse narėse, kad būtų išvengta iškraipymų arba diskriminacijos rizikos. Atitinkamai, šiame pakeistame pasiūlyme teisės aktų leidėjas suteikia Komisijai įgyvendinimo įgaliojimus priimti išsamias taisykles ir procedūras, priimti ir prireikus peržiūrėti planus, nustatyti papildomas trejų metų planų sudėtinės dalis, produktų paėmimo iš intervencinių sandėlių procedūras ir terminus, metinių įgyvendinimo ataskaitų ir nacionalinių maisto skirstymo programų formą, išlaidų kompensavimo taisykles, įskaitant terminus ir finansines viršutines ribas, kvietimo dalyvauti konkurse sąlygas, maisto produktams ir jų tiekimui taikomas sąlygas, mažiausius privalomus kontrolės programų reikalavimus, vienodas sąlygas dėl mokėjimo procedūrų, įskaitant nacionalinių intervencinių agentūrų atliekamas užduotis, ir išsamias taisykles dėl išpareigojimo pakavimo ir skirstymo punktuose nurodyti, kad šioje programoje dalyvauja Sąjunga.

6. POVEIKIS BIUDŽETUI

Siūlomomis taisyklėmis siekiama įgyvendinti naujas maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims programos nuostatas. Naujoji programa bus finansuojama tik Sąjungos lėšomis.

Šiame iš dalies pakeistame pasiūlyme paliekama galioti metinė 500 mln. EUR Sąjungos finansinio įnašo viršutinė riba.

7. IŠ DALIES PAKEISTAS PASIŪLYMAS

Atsižvelgiant į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 293 straipsnio 2 dalį, toliau pateikiamas šis naujas iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas.

Pakeistas pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 1234/2007 dėl maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 42 straipsnio pirmą pastraipą, 43 straipsnio 2 dalį ir 175 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą¹

perdavus pasiūlymą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³;

priimdami sprendimą pagal įprastą teisėkūros procedūrą,

kadangi:

- (1) remiantis 1987 m. gruodžio 10 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3730/87, nustatančiu bendrąsias maisto iš intervencinių atsargų tiekimo paskirtoms organizacijoms, jį skirstančioms labiausiai nepasiturintiems asmenims Bendrijoje, taisyklę⁴, kuris vėliau buvo panaikintas ir ištruktas į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą)⁵, daugiau kaip du dešimtmečius buvo vykdoma patikima maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims programa; įgyvendinant šią programą buvo sumažinti ekonominiai ir socialiniai skirtumai ir taip pagerinta ES socialinė sanglauda;
- (2) kaip nurodyta Sutarties 39 straipsnio 1 punkte, vieni iš bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) tikslų yra stabilizuoti rinkas, o taip pat užtikrinti vartotojams priimtinas tiekiamos produkcijos kainas. Daugelį metų vykdoma maisto skirstymo programa padėjo įgyvendinti abu šiuos tikslus, o tai, kad įgyvendinant šią programą buvo padidintos Sąjungos labiausiai nepasiturinčių asmenų galimybės apsirūpinti

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² XX

³ OL C [...], [...], p. [...].

⁴ OL L 352, 1987 12 15, p. 1.

⁵ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

maistu, rodo, kad ši programa yra pagrindinė priemonė padedanti užtikrinti daugeliui galimybę Sąjungoje gauti maisto ir tuo pačiu sumažinti intervencines atsargas. Įgyvendinant ES pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programą turėtų toliau būti garantuojamas BŽŪP tikslų įgyvendinimas. Tuo pačiu šia programa turėtų būti siekiama sustiprinti Sąjungos socialinę sanglaudą;

- (3) Europos Parlamentas 2006 m. balandžio 4 d. deklaracijoje dėl patvirtintų labdaros organizacijų, įgyvendinančių Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programą, aprūpinimo⁶ pastebėjo, kad Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programa buvo vertinga bei gyvybiškai svarbi milijonams asmenų. Be to, jis išreiškė susirūpinimą Europos pagalbos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims programos ateitimi ir, pripažindamas, kad reikia patenkinti tokių asmenų maisto poreikius, paragino Komisiją ir Tarybą Europos pagalbos maistu programai suteikti *inter alia* tvirtesnę pagrindą. Be to, Europos Parlamentas 2011 m. liepos 7 d. rezoliucijoje pakvietė Komisiją ir Tarybą parengti pereinamojo laikotarpio sprendimą, kuris būtų taikomas likusiais dabartinės daugiametės finansinės programos galiojimo metais, siekiant išvengti staigaus pagalbos maistu sumažinimo dėl to, kad finansavimas sumažėjo nuo 500 mln. EUR iki 113 mln. EUR, ir užtikrinti, kad nuo pagalbos maistu priklausomi žmonės neketentės dėl maisto stygiaus;
- (4) dėl kelių iš eilės Sąjungos plėtros etapų padaugėjo potencialių pagalbos maistu gavėjų skaičius. Tuo pat metu kylančios maisto produktų kainos neigiamai paveikė labiausiai nepasiturinčių asmenų galimybes nusipirkti maisto ir dėl to padidėjo pagalbos maistu teikimo išlaidos. Dėl šių priežasčių pastaraisiais metais išaugo pagal Reglamentą (EEB) Nr. 3730/87 sukurtos, o dabar pagal Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnį vykdomos programos reikšmė. Todėl būtina tęsti šią programą Sąjungos lygmeniu ir dar labiau ją pritaikyti prie rinkos pokyčių;
- (5) dabartinės maisto skirstymo programos pagrindas – produktų iš Sąjungos intervencinių atsargų, kurias laikinai galima papildyti rinkoje išsigyjamais produktais, skirstymas. Tačiau dėl viena po kitos vykusių BŽŪP reformų ir gamintojų kainų teigiamų pokyčių palaipsniui sumažėjo intervencinių atsargų ir turimų produktų asortimentas. Dėl šios priežasties maisto produktų rinka taip pat turėtų tapti nuolatiniu produktų tiekimo pagal programą šaltiniu ir papildyti intervencines atsargas, jei atsargų neužtenka;
- (6) didesnės Sąjungos socialinės sanglaudos tikslui pasiekti reikia specialios priemonės tada, kai nėra tinkamų skirstomų maisto produktų intervencinių atsargų ir pagal programą maisto produktai perkami rinkoje;
- (7) Sąjungos programa negali būti vienintelis atsakas į didėjantį pagalbos maistu poreikį Sąjungoje. Valdžios institucijų įgyvendinama nacionalinė politika ir pilietinės visuomenės sutelkimas, įskaitant vietines iniciatyvas, yra vienodai svarbūs siekiant užtikrinti galimybes labiausiai nepasiturintiems asmenims įsigyti maisto. Vis dėl to Sąjungos programa, kurioje skiriamas didelis dėmesys sanglaudai, gali tapti maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims (ypač mažiau išsivysčiusiuose regionuose) pavyzdžiu, padėti sukurti sinergijas ir skatinti viešąsias ir privačias iniciatyvas, kuriomis siekiama sudaryti daugiau galimybių skurstantiems asmenims

⁶ OL C 293 E, 2006 12 2, p. 170.

įsigyti maisto. Be to, atsižvelgiant į sumažėjusių intervencinių atsargų geografinį pasiskirstymą valstybėse narėse, įgyvendinant programą jas bus galima panaudoti tinkamiausiu būdu. Todėl Sąjungos programos įgyvendinimo veiksmais neturėtų būti prieštaraujama šioje srityje vykdomai nacionalinei politikai;

- (8) siekiant užtikrinti patikimą biudžeto valdymą, turėtų būti numatyta fiksuota Sąjungos pagalbos viršutinė riba. Maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims programa turėtų būti įtraukta į 2005 m. birželio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo⁷ 3 straipsnio 1 dalyje nustatytą Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) tinkamų finansuoti priemonių sąrašą;
- (9) patirtis parodė, kad yra būtina pagerinti tam tikrų maisto skirstymo programos sričių valdymą. Todėl Komisija, remdamasi valstybių narių Komisijai perduotais prašymais ir kita susijusia informacija, turėtų nustatyti metinius programos įgyvendinimo planus. Valstybių narių prašymai skirti maisto produktų turėtų būti pagrįsti nacionalinėmis maisto skirstymo programomis, kuriose nustatomi maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems asmenims tikslai ir prioritetai, įskaitant maistingumo aspektus. Šiuo atžvilgiu reikėtų, kad valstybės narės nuspręstų teikti pirmenybę Sąjungos kilmės produktams. Galiausiai, siekiant užtikrinti tinkamą su plano įgyvendinimu susijusių išlaidų kompensavimą, reikėtų numatyti galimybę valstybėms narėms nuspręsti kompensuoti, neviršijant pagal planą skirtų išteklių, tam tikras paskirtųjų organizacijų administracines, transportavimo ir saugojimo išlaidas;
- (10) valstybės narės, siekdamos užtikrinti, kad metinis planas būtų įgyvendinamas pagal taikomas taisykles, turėtų vykdyti atitinkamas administracines ir fizines patikras ir, nustačiusios pažeidimus, taikyti nuobaudas;
- (11) Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnyje Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinti kai kurias to straipsnio nuostatas;
- (12) įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnyje Komisijai suteikti įgaliojimai dėl programos vykdymo turi būti suderinti su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (Sutartis) 290 ir 291 straipsniais;
- (13) Komisijai turi būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus pagal Sutarties 290 straipsnį siekiant papildyti arba pakeisti tam tikras neesmines Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnio sudėtinės dalis. Reikėtų nustatyti, kokioms tokių priemonių sudėtinėms dalims toks įgaliojimas gali būti taikomas, ir apibrėžti įgaliojimo taikymo sąlygas;
- (14) siekiant vienodo Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnio taikymo visose valstybėse narėse, Komisijai turėtų būti suteikta teisė priimti įgyvendinimo aktus pagal Sutarties 291 straipsnį. Komisija, pasinaudodama įgyvendinimo aktais ir remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. XX/XXXX nuostatomis, [įrašyti datą] turėtų priimti priemones, reikalingas tokiam vienodam reglamento taikymui užtikrinti;

⁷ OL L 209, 2005 8 11, p. 1.

- (15) siekdama, kad metiniai planai būtų priimami veiksmingai ir skaidriai, Komisija turėtų nustatyti planų priėmimo ir peržiūros remiantis įgyvendinimo aktais procedūras. Dėl tos pačios priežasties metiniai planai turėtų būti priimami ir prareikusių peržiūrimi pasinaudojant įgyvendinimo aktais;
- (16) siekdama užtikrinti suderintą ir veiksmingą valstybių narių dalyvavimo programoje ir programos įgyvendinimo sistemą, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo aktus dėl papildomų sudėtinių dalių, kurios būtų įtraukiamos į metinį planą, nustatymo, produktų tiekimo taisyklės, taip pat produktų paėmimo iš intervencinių atsargų, įskaitant jų perdavimą kitoms valstybėms narėms, procedūras ir terminus;
- (17) siekdama užtikrinti dalyvaujančių valstybių narių pateikiamos informacijos palyginamumą, Komisija, pasinaudodama įgyvendinimo aktais, turėtų priimti taisyklės dėl nacionalinių maisto skirstymo programų ir metinių įgyvendinimo ataskaitų formos;
- (18) valstybėms narėms turi būti sudaryta galimybė tam tikras labdaros organizacijų išlaidas laikyti kompensuotinomis pagal programą. Siekdama užtikrinti, kad ši galimybė būtų vienodomis sąlygomis suteikta visoms valstybėms narėms, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatytos bendrosios išsamios tų išlaidų kompensavimo taisyklės, įskaitant kompensavimo terminus ir viršutines finansines ribas;
- (19) siekdama užtikrinti, kad kvietimai dalyvauti konkurse visose valstybėse narėse būtų skelbiami laikantis vienodų taisyklių, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo aktus dėl kvietimo dalyvauti konkurse sąlygų ir maisto produktams bei jų tiekimui taikomų sąlygų;
- (20) siekdama užtikrinti darnų skirtingų kontrolės sistemos sudėtinių dalių veikimą, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo taisyklės, nustatančias valstybių narių įsipareigojimus dėl tikrinimų;
- (21) siekdama užtikrinti, kad valstybių narių valdžios institucijos planą įgyvendintų vienodai ir pagerinti jų bendradarbiavimą, Komisija turėtų priimti įgyvendinimo taisyklės, kuriose būtų nustatytos mokėjimų procedūros ir terminai, įskaitant mokėjimų sumažinimus, jei tokių procedūrų ir terminų yra nesilaikoma, atskaitomybės nuostatas ir nacionalinių intervencinių įstaigų atliekamas užduotis, įskaitant užduotis, kurios atliekamos perduodant produktus kitai valstybei narei;
- (22) reglamentai (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 1234/2007 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1290/2005 3 straipsnio 1 dalis papildoma g punktu:

- „g) maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims programą, numatytą Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 27 straipsnyje.“

2 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007 iš dalies keičiamas taip:

(1) Įterpiamas naujas 4a straipsnis:

„4a straipsnis

[Deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų priėmimas]

Jei Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius teisės aktus, ji laikosi 196a straipsnyje nurodytos procedūros.

Jei Komisija įgaliojama priimti įgyvendinimo aktus, ji laikosi 196b straipsnyje nurodytos procedūros.“

(2) II dalies, I antraštinės dalies, I skyriaus, II skirsnio IV poskirsnis keičiamas taip:

(a) 27 straipsnis pakeičiamas taip:

„27 straipsnis

Maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims programa

1. Nustatoma programa, pagal kurią valstybių narių paskirtos organizacijos galėtų maisto produktus paskirstyti labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims. Tuo tikslu intervenciniuose sandėliuose turi būti tam skirti produktai, o jei maisto skirstymo programai tinkamų produktų intervenciniuose sandėliuose nėra, jie perkami rinkoje.

Pirmoje pastraipoje nurodytos programos tikslais „labiausiai nepasiturintys asmenys“ – tai fiziniai asmenys, atskiri subjektai, šeimos ar tokių asmenų grupės, kurie pagal kompetentingų institucijų patvirtintus atrankos kriterijus įvardijami ar pripažįstami kaip socialiai ir finansiškai remtini, arba tokiais laikomi remiantis paskirtųjų organizacijų naudojamais kriterijais ir tos kompetentingos organizacijos jų statusą pripažįsta.

2. Valstybės narės, kurios pageidauja dalyvauti 1 dalyje numatytoje programoje, Komisijai pateikia maisto paskirstymo programas, kuriose:
 - (a) apibūdinami programos pagrindiniai elementai ir jos tikslai,
 - (b) nurodomos paskirstosios organizacijos,
 - (c) perduodami prašymai, kuriuose nurodyti maisto produktų, kuriuos ketinama paskirstyti kiekvienais metais, kiekiai ir kita susijusi informacija.

Valstybės narės turi pasirinkti maisto produktus remdamosi objektyviais kriterijais, įskaitant jų maistingumo vertes ir tinkamumą skirstyti. Tuo tikslu valstybės narės gali teikti pirmenybę Sąjungos kilmės produktams.

3. Remdamasi valstybių narių perduotais prašymais pagal 2 dalies pirmą pastraipą ir kita susijusia informacija, Komisija priima metinius planus.

Metiniame plane turi būti nurodyti Sąjungos metiniai finansiniai asignavimai kiekvienai valstybei narei.

Jei valstybė narė neturėtų metiniame plane nurodytų produktų intervencinių atsargų tuo metu, kai tokių produktų prireiktų, jame turėtų būti numatyta galimybė paimti juos iš kitų valstybių narių, kurios tokių produktų turi savo intervenciniuose sandėliuose.

Metinis planas gali būti peržiūrimas atsižvelgiant į visus su jo vykdymu susijusius pokyčius.

4. 1 dalyje nurodytos valstybių narių paskirtos organizacijos negali būti komercinės įmonės.

Tokioms organizacijoms maisto produktai turi būti išduodami nemokamai.

Labiausiai nepasiturintiems asmenims maisto produktai skirstomi:

- (a) nemokamai arba
- (b) už kainą, kuri jokia būdu negali viršyti tokio kainų lygio, kuris grindžiamas paskirtų organizacijų vykdančių šią veiklą patirtomis išlaidomis, išskyrus išlaidas, kurioms gali būti taikomi 7 dalies antros pastraipos a ir b punktai.

5. Programoje dalyvaujančios valstybės narės:

- (a) pateikia Komisijai metinę programos įgyvendinimo ataskaitą;
- (b) laiku informuoja Komisiją apie įvykius, turinčius įtakos maisto skirstymo programų įgyvendinimui.

6. Sąjunga kompensuoja vykdančią programą patirtas tinkamas kompensuoti išlaidas. Toks finansavimas neviršija 500 mln. EUR per biudžetinius metus.

7. Programos tinkamos finansuoti išlaidos:

- (a) iš intervencinių atsargų paimtų produktų kaina,
- (b) rinkoje įsigytų maisto produktų kaina, ir
- (c) produktų pervežimo iš vienos valstybės narės intervencinių atsargų į kitos valstybės narės intervencines atsargas išlaidos, jei toks pervežimas būtų reikalingas.

Nacionalinės kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į turimus finansinius išteklius, skirtus metiniam planui įgyvendinti kiekvienoje valstybėje narėje, reikalavimus atitinkančiomis išlaidomis gali laikyti:

- (a) maisto produktų pristatymo į paskirtųjų organizacijų sandėlius išlaidas;
- (b) šias paskirtųjų organizacijų išlaidas, jei jos yra tiesiogiai susijusios su plano įgyvendinimu:
 - i) administracines išlaidas;
 - ii) vežimo nuo paskirtųjų organizacijų sandėlių iki galutinio paskirstymo punktų išlaidas, ir
 - iii) saugojimo sandėliuose išlaidas.

- 8. Valstybės narės vykdo administracinę ir fizinę kontrolę, kad įsitikintų jog planas įgyvendinamas laikantis galiojančių taisyklių, ir nustato baudas, taikomas pažeidimų atvejais.
- 9. Ant maisto pakuočių, platinamų pagal planus ir maisto skirstymo punktuose, turi būti aiškus užrašas „Europos Sąjungos pagalba“ ir Europos Sąjungos emblema.
- 10. Įgyvendinant Sąjungos programą, neturi būti prieštaraujama jokioms nacionalinėms programoms, pagal kurias laikantis Sąjungos teisės maisto produktai skirstomi labiausiai nepasiturintiems asmenims.

* OL L 243, 2006 9 6, p. 47.“

(b) Įterpiami šie 27a ir 27b straipsniai:

„27a straipsnis

Neesminės maisto skirstymo programos sudėtinės dalys

- 1. Siekdama užtikrinti, kad 27 straipsnyje numatytai schemai įgyvendinti skirtas biudžetas būtų naudojamas veiksmingai, Komisija deleguotais aktais nustato metodą, pagal kurį apskaičiuojami visi skiriami ištekliai, įskaitant intervencinius produktus ir finansines priemones maisto produktams rinkoje įsigyti, kurie paskirstomi valstybėms narėms. Ji taip pat nustato iš intervencinių atsargų paimtų produktų apskaitinę vertę ir metodą, kuris turės būti taikomas perskirstant valstybių narių išteklius po metinio plano peržiūros.
- 2. Siekdama užtikrinti, kad 27 straipsnyje numatyta programai įgyvendinti skirtas biudžetas būtų naudojamas efektyviai ir veiksmingai ir būtų apsaugotos ūkio subjektų teisės ir pareigos, Komisija deleguotaisiais aktais priima nuostatas, pagal kurias visa su maisto paskirstymo programų įgyvendinimu susijusi veikla būtų vykdoma konkurso būdu, nuostatas dėl konkurso dalyvių mokėtino užstato ir nuostatas dėl

valstybių narių taikytinų sankcijų, išmokų sumažinimo ir jų panaikinimo, visų pirma, jei nesilaikoma produktų paėmimo iš intervencinių atsargų terminų ir nustatomi dideli metinio plano įgyvendinimo pažeidimai arba trūkumai.

27 b straipsnis

Vienodas maisto skirstymo programos įgyvendinimas

1. Komisija, pasinaudodama įgyvendinimo aktais, priima nuostatas dėl vienodo metinio plano įgyvendinimo ir 27 straipsnyje nurodytų nacionalinių maisto skirstymo programų. Tuose aktuose nustatyti:
 - a) išsamios metinio plano priėmimo ir peržiūros taisyklės ir procedūros, įskaitant taikomus terminus;
 - b) metinių planų priėmimas ir peržiūra;
 - c) nuostatos dėl papildomų sudėtinių dalių, įtraukiamų į metinius planus, maisto produktų tiekimo taisyklės, taip pat taikomos intervencinių produktų paėmimo ir perdavimo kitoms valstybėms narėms procedūros ir terminai;
 - d) nuostatos dėl metinių įgyvendinimo ataskaitų ir nacionalinių maisto skirstymo programų formos;
 - e) išsamios 27 straipsnio 7 dalies antroje pastraipoje numatytų išlaidų kompensavimo, įskaitant finansines ribas ir terminus, taisyklės;
 - f) vienodos sąlygos, taikomos kvietimams dalyvauti konkurse, įskaitant maisto produktams ir jų tiekimui taikomas sąlygas;
 - g) nuostatos dėl valstybių narių atliekamos administracinės ir fizinės kontrolės;
 - h) vienodos nuostatos dėl mokėjimų procedūrų, terminų ir mokėjimų sumažinimų, taikomų reikalavimų nesilaikymo atvejais, atskaitomybės nuostatos ir procedūros, taikomos tais atvejais, kai viena valstybė narė perduoda produktus kitai valstybei narei, įskaitant susijusių nacionalinių intervencinių įstaigų atliekamų užduočių apibūdinimą;
 - i) vienodos 27 straipsnio 9 dalies įgyvendinimo sąlygos.“

(3) 184 straipsnis papildomas šiuo 9 punktu:

„(9) ne vėliau kaip iki 2014 m. gruodžio 31 d. Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl 27 straipsnyje numatytos maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims taikymo bei atitinkamus pasiūlymus.“

(4) Į I skyriaus VII dalį įtraukiami straipsniai 196a ir 196b:

„196a straipsnis

Deleguotieji aktai

1. Įgaliojimai priimti šiame reglamente nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikui.

Priėmusi deleguotąjį aktą, Komisija apie jį vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

2. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 1 dalyje nurodytus įgaliojimus.

Vidaus procedūrą pradėjusi institucija, siekdama nuspręsti, ar atšaukti įgaliojimų delegavimą, likus pakankamai ilgam laikotarpiui iki galutinio sprendimo priėmimo dienos stengiasi apie tai informuoti kitą instituciją ir Komisiją, nurodydama ketinamus atšaukti deleguotus įgaliojimus ir galimas tokio atšaukimo priežastis.

Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų delegavimas. Sprendimas įsigalioja nedelsiant arba vėlesnę jame nurodytą datą. Jis neturi poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui. Jis skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3. Europos Parlamentas ir Taryba per du mėnesius nuo pranešimo dienos gali pareikšti prieštaravimą dėl deleguotojo akto. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis gali būti pratęstas vienam mėnesiui.

Jei tam laikotarpiui pasibaigus nei Europos Parlamentas, nei Taryba prieštaravimo dėl deleguotojo akto nepareiškia, jis skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir įsigalioja jame nurodytą dieną.

Deleguotasis aktas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir įsigalioja anksčiau nei tas laikotarpis baigiasi, jei Europos Parlamentas ir Taryba pranešė Komisijai, kad prieštarauti neketina.

Jei Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimus dėl deleguotojo akto, jis neįsigalioja. Prieštaraujanti institucija nurodo prieštaravimo dėl deleguotojo akto priežastis.

196b straipsnis

Įgyvendinimo aktai

1. Komisijai priimant šiame reglamente nurodytus įgyvendinimo aktus taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. [XXX/XXXX] [X] straipsnis.
2. Komisijai padeda Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komitetas, įsteigtas Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 195 straipsniu.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta [...]

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ PAŽYMA

Fichefin/478963rev2
(FB/nh)
6.5.2011.1

DATA 2011 09 27

1. BIUDŽETO EILUTĖ 05 02 04 01		ASIGNAVIMAI 500 mln. EUR B-2011 500 mln. EUR DB-2012			
2. PAVADINIMAS Iš dalies pakeistas pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. .../..., kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 1234/2007 dėl maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims.					
3. TEISINIS PAGRINDAS Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 42 straipsnis, 43 straipsnio 2 dalis ir 175 straipsnio 3 dalis.					
4. TIKSLAI Siūlomomis taisyklėmis siekiama įgyvendinti naujas maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Sąjungos asmenims programos nuostatas.					
5. FINANSINIS POVEIKIS	12 MĖNĖSIŲ LAIKOTARPI S (mln. EUR)	EINAMIEJI FINANSINIAI METAI (mln. EUR)	ATEINANTYS FINANSINIAI METAI (mln. EUR)		
5.0 IŠLAIDOS - IŠ ES BIUDŽETO (GRAŽINAMOSIOS IŠMOKOS IR (ARBA) INTERVENCIJOS) - IŠ NACIONALINIO BIUDŽETO - KITOS	500	-	-		
5.1 ĮPLAUKOS - ES NUOSAVIEJI IŠTEKLIAI (MOKESČIAI IR (ARBA) MUITAI) - NACIONALINĖS	-	-	-		
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	
5.0.1 NUMATOMOS IŠLAIDOS			500	500	
5.1.1 NUMATOMOS PAJAMOS	-	-	-	-	
5.2 APSKAIČIAVIMO METODAS -					
6.0 AR PROJEKTAS GALI BŪTI FINANSUOJAMAS IŠ ASIGNAVIMŲ, ĮRAŠYTŲ Į ATITINKAMĄ EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIŲ?			TAIP NE		
6.1 AR PROJEKTAS GALI BŪTI FINANSUOJAMAS PERVEDANT LĖŠAS IŠ VIENO EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIAUS Į KITA?			TAIP NE		
6.2 AR REIKĖS SKIRTI PAPILDOMĄ BIUDŽETĄ?			TAIP NE		
6.3 AR ASIGNAVIMUS REIKĖS ĮTRAUKTI Į BŪSIMUS BIUDŽETUS?			TAIP NE		
PASTABOS Pasiūlyme nurodyta metinė finansavimo viršutinė riba yra 500 mln. EUR.					